damine (mis vahepeal ongi teostunud), nagu toimuma ka ise riigivolikogu valimine ja riiginõukogu kujundamine, et riigikogu saaks astuda kokku hiljemalt 23. aprillil.

Kolmandas ajajärgus, s. o. pärast uue riigikogu kokkuastumist, on üleminekuaeg tegelikult läbi. Kõik riigiorganid asuvad tegutsema uue põhiseaduse alusel. Kuni presidendi valimiseni jääb tegutsema küll veel riigihoidja, kuid juba ainult uues põhiseaduses ette nähtud presidendi ülesannetega. Tegutseb ka parlament ja valitsus tegutseb uue peaministri juhtimisel väljaspool riigihoidjat.

Selleks ajaks peavad olema tehtud kõik eeltööd ja pandud maksma kõik seadused, mis vajalikud uue põhiseaduse rakendamiseks. Endine põhiseadus on lõplikult kaotanud kehtivuse. Kehtib ainult veel üleminekuaja seaduse see osa, mis kõneleb riigihoidjast pärast uue põhiseaduse kehtimahakkamist. See on, et presidendi valimised toimuvad riigihoidja poolt määratud ajal hiljemalt kuue kuu jooksul peale riigikogu kokkuastumist, kui sellekohane nõukogu neid valimisi riiklikel kaalutlustel edasi ei lükka (J. Klesment, „U. E.“, 25. aug. 1927).

Ettevalmistused põhiseaduse elluviimiseks.

Põhiseaduse elluviimine tähendab selles olukorras, nagu ta meil seatud üleminekuaja seadusega, riigivõimu organite ellukutsumist järjekorras — riigikogu, valitsus ja siis president. Esimeseks kaaluvamaks sammuks, mille mõju ka järgnevaile vaidlematu, oli siin riigikogu, või veel täpsemalt — r i i g i v o l i k o g u ellukutsumine. Selle võimaluste üle hakkasid mõtted liikuma kohe õige varsti pärast rahvuskogu tööde lõpetamist. Kui ühel pool hakati mõtlema erakondade organiseerimisele ja poliitilise elu diferentseerumisele, oli vastaspoole seisukoht nagu varemgi avaldunud — mitte mingeid erakondi, valimistele tuleb minna killunemiseta, ühel meelel. 6. septembril m. a. avaldas grupp anonüümseid rahvuskogu liikmeid „U. Eestis“ pikema üleskutse valitsusele, et see ei lubaks erakondade tegevust, vaid hoiaks valjult ohjad enda käes vaikiva oleku edasikestmisel.

Niisugused mõtted avaldusid varsti ka valitsuse esindajate seisukohtades. 19. septembril Pärnumaa

Eesti kroonika 1937, lk. 33